

Biroul permanent al Senatului
Bp 286 23.05.2014

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă Privind înființarea Fondului
Special pentru Jurnalismul de Investigație**

Analizând propunerea legislativă Privind înființarea Fondului Special pentru Jurnalismul de Investigație, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B286 din 28.05.2014,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

1. Propunerea legislativă are ca obiect de reglementare crearea cadrului legal privind înființarea unui fond special care să sprijine prin finanțare directă jurnalismul de investigație și persoanele care dezvăluie orice act de corupție și practici ilegale ce prejudiciază bugetul de stat. Finanțarea acordată va fi de 2% din valoarea prejudiciului recuperat.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă se încadrează în categoria legilor ordinare, iar în aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Având în vedere că propunerea legislativă are impact asupra bugetului de stat, prin diminuarea veniturilor încasate la bugetul de stat cu un procent de 2% din sumele provenite din recuperarea prejudiciilor cauzate ca urmare a săvârșirii unor fapte cu caracter penal, este obligatorie solicitarea unei informări din partea Guvernului, în conformitate cu dispozițiile art.111 alin.(1) teza a doua din Constituție.

De asemenea, ținând cont de art.15 alin.(1) din Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, propunerea legislativă trebuie să prevadă sursele de acoperire a micșorării veniturilor bugetare.

Totodată, semnalăm că trebuie respectate prevederile art.7 din Legea responsabilității fiscale nr.69/2010, precum și prevederile art.33 din Legea nr.24/2000, republicată, care reglementează obligativitatea efectuării studiului de impact.

3. În ceea ce privește soluția propusă prin care se dorește crearea Fondului Special pentru Jurnalismul de Investigație, semnalăm următoarele:

-Deși din titlu se poate deduce că respectiva propunere se adresează unei anumite categorii profesionale, cea a jurnaliștilor (ziariștilor), din cuprinsul proiectului rezultă că acesta vizează orice persoană fizică având vârsta minimă de 18, fără a se specifica dacă trebuie să îndeplinească anumite cerințe profesionale, precum și persoanele juridice.

De asemenea, atribuirea cuantumului de 2% din valoarea prejudiciului recuperat este definită de inițiatori ca reprezentând „o finanțare”. Precizăm însă, că finanțarea presupune ca persoana fizică sau juridică să desfășoare o anumită activitate specifică și continuă și nu un caz izolat al unei persoane de a sesiza o anumită faptă sau activitate care, în opinia acestora, ar fi antisocială.

Ca urmare, având în vedere că, potrivit normelor de tehnică legislativă, dispozițiile cuprinse într-un act normativ trebuie să aibă un caracter dispozitiv și să fie redactate într-un limbaj juridic clar, concis și neechivoc, se impun clarificări cu privire la persoanele cărora li se adresează prezenta propunere legislativă.

-Desfășurarea activității de investigație **jurnalistică** are în vedere, în primul rând, o pregătire profesională de specialitate, prin absolvirea unei instituții de profil. Simpla depunere a unei sesizări de către o persoană fizică/juridică la organele de cercetare penală sau aducerea la cunoștința publică prin orice mijloc mass-media a unor fapte ce ar putea intra sub incidența legii penale, nu este suficientă și nu reprezintă activitate de investigare în înțelesul dat de inițiatori. Astfel, aducerea la cunoștința publicului prin utilizarea oricărui mediu de informare cu privire la săvârșirea unei infracțiuni nu poate fi acceptată anterior stabilirii veridicității informației cu privire la existența acelei fapte.

Cercetarea unor asemenea fapte presupune perioade de timp îndelungate de investigare, folosirea și a altor surse de informare privind situația reclamată, obținerea de fonduri pentru desfășurarea unei asemenea activități și, nu în ultimul rând, punerea la dispoziția publicului a rezultatului investigației.

-Evaluarea unui eventual prejudiciu adus statului ca rezultat al unei fapte penale nu poate fi apreciat decât de către organele de urmărire penală și, în final, de instanțele de judecată, în urma probelor administrate.

-Pentru aplicarea corectă a dispozițiilor legale propuse, este necesar ca proiectul să fie detaliat sub aspectul procedurii și a mecanismului de stabilire a dreptului de a beneficia de resursele

financiare. În plus, ar trebui să aibă în vedere și cazurile în care mai multe persoane ar revendica acest drept.

Față de cele de mai sus, este necesară revederea și reconsiderarea proiectului, astfel încât reglementarea propusă să exprime clar, corect și complet soluțiile legislative avute în vedere.

4. Sub rezerva celor de mai sus, la actuala formă a proiectului, se rețin următoarele observații de redactare și de tehnică legislativă:

a) În debutul **titlului**, pentru corectitudinea redactării, cuvântul „Privind” se va scrie cu literă mică.

b) Pentru un spor de rigoare normativă, precum și pentru evitarea dificultăților în interpretare este necesară definirea noțiunii de „Jurnalism de Investigație” care, potrivit intenției inițiatorilor, ar reprezenta o condiție esențială pentru a putea beneficia de prevederile prezentei legi.

c) La **art.1**, este necesară reanalizarea termenului de „finanțare directă”, care nu se încadrează tematic în obiectul de reglementare al proiectului.

Precizăm că noțiunea de „finanțare directă” presupune acordarea unor resurse financiare în scopul efectuării unor operațiuni economice sau de altă natură, și, de regulă, precede, ca moment, obiectul activității pentru care este acordată, pe când sumele propuse a fi alocate potrivit proiectului au caracterul unor recompense, premii, și sunt acordate ulterior îndeplinirii demersurilor privind dezvăluirea unor practici ilegale ce ar afecta bugetul de stat.

d) La **art.2**, având în vedere că, de regulă, o plângere poate fi formulată doar de către persoana prejudiciată sau care dovedește un interes, propunem înlocuirea sintagmei „plângeri adresate” cu sintagma „sesizări adresate”. Reiterăm observația și pentru **art.3**.

e) La **art.3**, din considerente de redactare, sugerăm înlocuirea sintagmei „enumerate la articolul 2” cu expresia „prevăzute la **art.2**”.

f) La **art.5**, pentru uniformitate în redactarea proiectului, sugerăm înlocuirea sintagmei „clauzele enumerate la articolul 2” cu sintagma „faptele de natură penală prevăzute la **art.2**”.

g) La **art.6**, pentru un spor de rigoare normativă, expresia „intră în vigoare în termen de 30 de zile” se va reda forma „intră în vigoare **la** 30 de zile”.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILESCU

București

Nr. 724/23.06.2014